26.11.2018

Resurssipoliittinen osasto

Eduskunnan puolustusvaliokunta

Eduskunnan puolustusvaliokunnan kuuleminen: TPA 49/2018 vp Toimenpidealoite naisten vapaaehtoisen asepalveluksen kehittämisestä

Puolustusministeriö lausuu kunnioittavasti seuraavaa Toimenpidealoitteessa TPA 49/2018 vp esitetyistä toimenpide-ehdotuksista:

1. Naisten varusmiespalveluksen 45 vrk:n koeajasta luopuminen

Naisten vapaaehtoista asepalvelusta säädettäessä päädyttiin 45 vuorokauden mittaiseen ns. harkinta-aikaan. Hallituksen esityksen perusteluihin (HE 131/1994) kirjattiin: ”Kun naisten asepalvelus perustuisi vapaaehtoisuuteen, on katsottu tarkoituksenmukaiseksi antaa asepalvelukseen tulevalle mahdollisuus joko ennen palvelukseen astumista tai sen alkuvaiheessa ilmoittaa, ettei hän aloita asepalvelusta tai jatka sitä”.

Vapaaehtoisen asepalveluksen aloittaneista naisista on vuosina 2012-2017 keskeyttänyt palveluksensa keskimäärin n. 23 %. Keskeyttäneistä n. 19 % keskeyttää ensimmäisen 45 vrk aikana ko. lakipykälään vedoten ja loput n. 4% tämän jälkeen pääsääntöisesti terveydellisistä syistä.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan hallituksen esityksessä (131/1994) mainittu perustelu 45 vuorokauden mittaiselle harkinta-ajalle on nykyisinkin perusteltu koska naisten asepalvelus perustuu edelleen vapaaehtoisuuteen. Toiseksi edellä kerrottu naisten keskeyttämisprosentti ensimmäisen 45 vuorokauden aikana on korkeahko, mikä sekin puoltaa harkinta-ajan säilyttämistä. Muussa tapauksessa naisten keskeyttämismäärät palveluksen loppuvaiheessa luultavasti kasvaisivat, mikä ei olisi inhimillisesti katsottuna kohtuullista ja kuluttaisi myös puolustusvoimien resursseja.

2. Naisten korotetusta päivärahasta luopuminen

Varusmiespalvelusta suorittavien naisten ns. varusrahan suuruudesta päättää pääesikunta. Tällä hetkellä varusrahan suuruus on 0,50 euroa/vrk. Varusraha on tarkoitettu naisten henkilökohtaisen varustuksen hankkimiseen.

Jos tästä varusrahasta luovuttaisiin ja puolustusvoimat hankkisi naisten ko. henkilökohtaisen varustuksen, edellyttäisi se varsin suurta varastoa erilaisia tuotteita, merkkejä yms. variaatioita jokaiseen joukko-osastoon. Nykykäytäntö on osoittautunut toimivaksi eikä siitä ole ollut tullut kielteistä palautetta. Tämän vuoksi puolustusministeriö ei näe perusteltuna nykykäytännöstä luopumista.

3. Erillistuvista yhteistupiin siirtymisen kokeileminen

Erillistupien on väitetty olevan ongelmallisia ryhmähengen muodostumisen kannalta. Vaikka yhteistupiin siirryttäisiin, ei se vähentäisi vapaamuotoisten ryhmien muodostumista, esimerkiksi samojen liikuntaharrastusten vuoksi.

Puolustusministeriössä on linjattu, että nykyjärjestelmässä ei ole havaittu puutteita, joten sitä ei ole tarpeen muuttaa. Jos kokeiluun kuitenkin päädyttäisiin, tulisi se toteuttaa vapaaehtoisuuteen perustuen, sekä miesten että naisten osalta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

4. Naisiin kohdistuneista häirintätapauksista ja epäasiallisesta kohtelusta

Sukupuolista tai seksuaalista häirintää, syrjintää tai muuta epäasiallista käytöstä ei hyväksytä, vaan siihen puututaan. Yleisessä palvelusohjesäännössä ja Sotilaan käsikirjassa on selkeä ohjeistus kuinka häirintää ja epäasiallista käytöstä vastaan toimitaan ja kuinka tulee toimia, jos sitä havaitsee/kokee.

Esimiesten velvollisuus on puuttua syrjivään tai epäasialliseen käyttäytymiseen välittömästi saatuaan tiedon tällaisesta asiasta.

Kaikissa puolustusvoimien hallintoyksiköissä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat on tarkistettu ja tarvittaessa päivitetty.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi